

Örebro universitet

Datum 2006-03-31

Dnr 32-2005-0633

701 82 ÖREBRO

Årsredovisning för Örebro universitet 2005

Rikskrevisionen har granskat Örebro universitets (ÖU:s) årsredovisning, daterad 2006-02-17. Syftet har varit att bedöma om årsredovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Granskningen har utförts i samarbete mellan revisorerna Anna Lagerkvist, Anna Nording och Marie Örtengren. Rikskrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående. Innehållet i denna rapport har faktagranskats av representanter för myndigheten.

Rikskrevisionen önskar information senast 2006-05-12 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Ofullständig redovisning av lärares övertid

Rikskrevisionen konstaterar att ÖU har en skuld till lärare för upparbetad övertid, som uppgår till minst 2,7 mnkr och som inte är redovisad i årsredovisningen. Effekten av detta är att ÖU:s kapitalförändring för 2005 redovisas med ett för högt belopp. Årets kapitalförändring borde vara -13,4 mnkr (istället för -10,7 mnkr).

Rikskrevisionen har i tidigare i olika granskningar, bl.a. i rapport¹ till regeringen daterad 2005-06-28, redovisat att det finns brister i hur ledningarna vid högskolorna styr och följer upp lärarnas arbetstider. En iakttagelse som redovisades var att rutinerna för hantering av lärarnas övertider varierar mycket mellan olika institutioner – även inom samma högskola. En följd av detta är att det förekommer övertid vid högskolorna som inte finns redovisad.

Rikskrevisionen uppmanade² därför samtliga högskolor i december 2005 att göra en särskild genomgång av arbetstidsavstämningarna för att säkerställa att övertidsskulden redovisas fullständigt och korrekt i årsredovisningen.

Vår granskning av ÖU visar emellertid att det ändå finns övertid som inte är redovisad i årsredovisningen. Större delen av beloppet avser en institution. Rikskrevisionen konstaterar därför att det finns brister i universitetets styrning och uppföljning av lärarnas arbetstid inom ÖU.

¹ Lärares arbetstider vid universitet och högskolor, Dnr: 31-2004-1361

² Skrivelse 2005-12-11

Riksrevisionen rekommenderar att ÖU ser över rutinerna för hantering av lärarnas arbetstid, bl.a. genom att ta fram riktlinjer eller anvisningar för hur arbetstiden skall planeras, följas upp och redovisas vid bokslut.

Uthyrning av studentbostäder utan tillstånd

ÖU hyr studentbostäder av ÖrebroBostäder AB och Akademiska Hus. Bostäderna hyrs sedan ut i andra hand till utländska utbytesstudenter samt i mindre utsträckning även till doktorander, gästlärare och gästforskare. Hyresintäkterna motsvarade ca 3,3 mnkr under 2005. Riksrevisionen har tidigare rapporterat³ att tillstånd för detta saknas. ÖU har i skrivelse till regeringen 2004-04-07 begärt dispens för att bedriva denna verksamhet. Skrivelsen har emellertid inte besvarats.

Riksrevisionen konstaterar att upplåtelse av bostäder till utländska studenter inte är reglerat i högskolelag, högskoleförordning, regleringsbrev eller annat regeringsbeslut avseende högskolesektorn. Riksrevisionen bedömer att bostadsuthyrning inte ryms inom 4 § avgiftsförordningen (1992:191), utan kräver tillstånd av regeringen enligt 3 § avgiftsförordningen.

Vidare bedömer Riksrevisionen att bostadsuthyrning inte heller ryms inom förordning (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning. Förordningen möjliggör hyra av lokaler till ”myndighetens verksamhet”. ÖU hyr bostäder för uthyrning till studenter och gästlärare. Riksrevisionens bedömning är att hyra av bostäder inte är en del av ”myndighetens verksamhet” och således inte har stöd i förordningen.

Slutligen bedömer Riksrevisionen att bostadsuthyrning inte heller ryms inom förordning (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter, m.m. Enligt förordningens 3a § får en myndighet inte förvalta bostäder för uthyrningsändamål.

Riksrevisionen konstaterar att om verksamheten ska fortsätta krävs regeringens medgivande.

Rutiner för externfinansierade projekt har förbättrats

Riksrevisionen har under ett par års tid till ÖU:s styrelse rapporterat om brister i universitetets interna styrning och kontroll av externfinansierade projekt. Vi vill därför nu informera styrelsen om att åtgärder och förbättringar har vidtagits, samt om vilka brister som vi bedömer kvarstår inom detta område.

Inledningsvis har vi funnit att ÖU har genomfört förbättringar i rutinerna för redovisning av externfinansierade projekt sedan föregående år. Främst har det skett en genomgång av samtliga större projekt och nödvändiga rättelser har genomförts. Härutöver har rutinförbättringar genomförts, t.ex. har en checklista som ska användas vid projektstart införts.

³ Revisionspromemoria 2004-05-10

Fortfarande kvarstår dock brister i hur ÖU styr och redovisar projekt. Bristerna avser främst fördelning av indirekta kostnader på projekt. Detta påverkar i vilken mån ÖU efterlever regeringens krav om full kostnads- täckning av avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet. Vi ser därför positivt på att ÖU har engagerat sig i det utredningsarbete om externfinansierade projekt som har påbörjats inom Sveriges universitets- och högskolors förbund (SUHF).

Riksrevisionen anser att det är viktigt att lärosätena hittar en modell som säkerställer en rättvisande redovisning av externfinansierade projekt samt efterlevnad av gällande regelverk.

Revisionsdirektör Marie Örtengren har beslutat i detta ärende. Revisions- ledare Anna Lagerkvist har varit föredragande.

Marie Örtengren

Anna Lagerkvist

Kopia för kännedom:

Utbildnings- och kulturdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen